Parlamentul European
2019-2024

Comisia pentru afaceri economice și monetare

2022/2051(INL)

2.2.2023

AVIZ

al Comisiei pentru afaceri economice și monetare

destinat Comisiei pentru afaceri constituționale

referitor la propunerile Parlamentului European de modificare a tratatelor (2022/2051(INL))

Raportoare pentru aviz: Margarida Marques

(Inițiativă – articolul 47 din Regulamentul de procedură)

PA_INL

SUGESTII

Comisia pentru afaceri economice și monetare recomandă Comisiei pentru afaceri constituționale, care este comisie competentă:

– includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. salută raportul final referitor la Conferința privind viitorul Europei, care include 49 de propuneri[1] și care a fost prezentat președinților celor trei instituții la 9 mai 2022; remarcă faptul că mai multe propuneri trebuie considerate de natură economică și subliniază că s-ar putea da curs unor recomandări și în cadrul tratatelor actuale; constată că pentru unele dintre ele ar fi nevoie de o modificare efectivă a tratatului;

2. reamintește că, la 9 iunie 2022, Parlamentul a prezentat Consiliului propuneri de modificare a tratatelor în conformitate cu procedura ordinară de revizuire prevăzută la articolul 48 din TUE[2];

3. insistă asupra consolidării legitimității democratice, a responsabilității și a controlului politicilor economice ale Uniunii; solicită ca instituțiile, cadrul și instrumentele de guvernanță economică ale UE să fie în conformitate cu metoda comunitară; consideră că Parlamentul ar trebui să acționeze ca un actor-cheie pentru a asigura un control eficace; consideră că orice extindere a setului de competențe ale UE în domeniul politicii economice și monetare trebuie să fie însoțită de o extindere corespunzătoare a drepturilor și competențelor Parlamentului; solicită ca orice revizuire a tratatului să-i confere Parlamentului o poziție mai egalitară și de control democratic în cadrul acestor politici; solicită o participare mai largă a actorilor instituționali și a părților interesate în domeniul socioeconomic la definirea priorităților de politică economică, pentru o mai mare asumare a reformelor;

4. reamintește obiectivele Uniunii stabilite în tratat, cum ar fi crearea unei uniuni economice și monetare, precum și realizarea unei dezvoltări durabile bazate pe o creștere economică durabilă și echilibrată, pe stabilitatea prețurilor și pe o economie de piață extrem de competitivă, cu ocuparea deplină a forței de muncă și progrese sociale; subliniază că orice legislație ar trebui să fie în concordanță cu realizarea acestor obiective; consideră că reziliența economiei UE și autonomia strategică a Uniunii ar trebui adăugate ca mijloace generale cu scopul de a îndeplini obiectivele tratatelor;

5. accentuează că efectele economice ale pandemiei de COVID-19 și războiul din Ucraina au scos la iveală și mai mult limitele actualului cadru bugetar european și salută inițiativa Comisiei de a le reforma;

6. sprijină un cadru de guvernanță economică care să consolideze competitivitatea și reziliența economiei Uniunii, pentru a asigura stabilitatea, ocuparea integrală a forței de muncă, sustenabilitatea fiscală, transparența, investiții strategice și sustenabile pentru realizarea dublei tranziții și a autonomiei strategice a Uniunii, responsabilitatea

[1] Conferința privind viitorul Europei – Raport privind rezultatul final, mai 2022.
[2] Rezoluția Parlamentului European din 9 iunie 2022 referitoare la convocarea unei convenții pentru revizuirea tratatelor (2022/2705(RSP))

democratică și asumarea responsabilității, politici fiscale, cum ar fi rezerva fiscală creată în perioade economice favorabile și instrumente pentru a contracara șocurile; ia act de faptul că discuțiile din cadrul Conferinței privind viitorul Europei au evidențiat solicitarea unei revizuiri aprofundate a guvernanței economice a UE și a semestrului european; reamintește că Parlamentul a fost de acord cu o reformă urgentă a arhitecturii de guvernanță economică a Uniunii, care să includă norme fiscale mai simple și mai clare și un cadru mai favorabil creșterii economice durabile pe termen lung;

7. subliniază importanța semestrului european ca principal instrument de coordonare a politicii economice europene și, în acest sens, cere o mai mare implicare a Parlamentului pentru a asigura o cooperare corectă și echitabilă între colegiuitori;

8. constată că, deși politicile bugetare naționale rămân o chestiune suverană, acestea trebuie să fie aliniate la principalele obiective ale cadrului de guvernanță economică, ceea ce implică o coordonare la nivel european;

9. subliniază importanța unui cadru de guvernanță economică a UE care să permită guvernelor să protejeze investițiile publice fără a pune în pericol sustenabilitatea datoriei; reamintește că Uniunea s-ar putea confrunta mai bine cu criza provocată de pandemia de COVID-19 cu ajutorul unor norme și instrumente comune la nivel european; solicită examinarea în continuare a instrumentelor care permit crearea unor condiții favorabile pentru ca Uniunea și statele membre să investească în prioritățile strategice comune la nivelul Uniunii;

10. ia act de faptul că valorile numerice din Protocolul nr. 12 la tratate se bazează în continuare pe medii ale indicatorilor economici de la sfârșitul anilor 1990; reamintește că statele membre au încălcat criteriile de la Maastricht de peste 170 de ori de la crearea semestrului european în 2011; cere o evaluare detaliată a criteriilor de la Maastricht, valorificând experiența acumulată în ultimele două decenii ale monedei unice, precum și lecțiile învățate în urma crizei anterioare și actuale, cum ar fi criza financiară și suverană de la începutul anilor 2010, pandemia de COVID-19 și războiul din Ucraina;

11. solicită ca guvernanța economică să fie revizuită ținând seama de lecțiile învățate din răspunsul european la șocurile economice, și anume soluții precum NGEU, inclusiv structura sa de guvernanță și procesele SURE; ia act de faptul că articolul 126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) s-a dovedit a avea limite în ceea ce privește adaptabilitatea la șocurile externe; subliniază că este nevoie să se actualizeze cadrul de guvernanță macroeconomică al Uniunii pentru a-l face mai rezilient și pentru a permite statelor membre și Parlamentului să elaboreze norme noi relevante pentru a asigura sustenabilitatea modelelor lor economice și a investițiilor esențiale, pe baza unor politici fiscale corecte și a unor niveluri de îndatorare sustenabile și pentru a permite punerea în aplicare a dublei tranziții care nu lasă pe nimeni în urmă;

12. subliniază că slăbiciunea politicii externe și de securitate comune a condus la crearea unei poziții de Înalt Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (ÎR/VP); subliniază că politicile economice foarte coordonate la nivelul

Uniunii ar necesita un reprezentant al guvernanței economice a Uniunii (RGE), care să facă parte din Comisie, din formațiunea Afaceri Economice și Financiare a Consiliului și din Eurogrup;

13. ia act de utilizarea recentă a articolului 122 din TFUE pentru a face față impactului economic al războiului din Ucraina asupra prețurilor la energie; recunoaște că este necesar un proces decizional rapid atunci când există un șoc extern imprevizibil; regretă, cu toate acestea, lipsa de implicare a Parlamentului și a persoanelor pe care acesta le reprezintă; solicită revizuirea articolului 122 din TFUE, care să garanteze o reprezentare democratică mai echitabilă, inclusiv prin implicarea Parlamentului pe picior de egalitate;

14. îndeamnă să se îmbunătățească cadrul răspunderii BCE față de Parlament pentru a consolida rolul Parlamentului ca organism de control; insistă asupra oficializării dialogului monetar obligatoriu cu Parlamentul;

15. insistă că euro este în prezent moneda unică a zonei euro, dar trebuie considerată ca fiind moneda Uniunii; consideră că BCE trebuie să apere, să mențină și să îmbunătățească rolul internațional al monedei euro; consideră că extinderea monedei euro la toate cele 27 de state membre trebuie să fie un obiectiv permanent, care trebuie realizat cu un calendar realist, proporțional și responsabil, protejând stabilitatea și competitivitatea zonei euro; ia act de faptul că tratatele actuale nu specifică un calendar precis pentru aderarea la zona euro, ci lasă la latitudinea statelor membre să își dezvolte propriile strategii pentru îndeplinirea condiției pentru adoptarea monedei euro;

16. recunoaște că politica fiscală este supusă unanimității în temeiul tratatelor actuale; subliniază numeroasele obstacole din calea inițiativelor fiscale esențiale ale UE din ultimele decenii;

17. subliniază că unele politici fiscale sunt deja foarte integrate, cum ar fi taxa pe valoarea adăugată și accizele; ia act de faptul că unele politici fiscale ale UE constau în punerea în aplicare a unor negocieri internaționale pentru care Uniunea și statele membre își asumă rolul de lider; salută propunerile făcute de plenul Conferinței privind viitorul Europei la 9 mai 2022, în special propunerea 16 privind politicile fiscale, al căror obiectiv este o mai bună armonizare și coordonare a politicilor fiscale în statele membre, introducerea unui impozit comun pe profit și soliditatea supravegherii absorbției și utilizării fondurilor UE;

18. subliniază că, pe termen lung, statele membre ar trebui să aibă în vedere valoarea adăugată a trecerii la votul cu majoritate calificată, astfel cum a recomandat Conferința privind viitorul Europei; invită Comisia, în acest sens, să relanseze discuțiile privind utilizarea votului cu majoritate calificată în anumite chestiuni fiscale printr-o abordare etapizată, ca acțiune ulterioară la comunicarea sa din 2019 pe această temă și ca răspuns la rezultatul Conferinței privind viitorul Europei;

19. subliniază că anumite state membre au abuzat de vetourile naționale în materie fiscală pentru a obține concesii în alte domenii de politică; evidențiază că existența acestor vetouri amenință să perpetueze practici fiscale dăunătoare și injustiția socială care subminează capacitatea Uniunii de a funcționa în mod eficace, de a promova condiții

de concurență echitabile și de a proteja interesul suprem al cetățenilor săi și al IMM-urilor;

20. subliniază noile provocări pentru politica Uniunii în domeniul concurenței (articolele 101-109 din TFUE), care justifică ca orientările și comunicările să fie aliniate la obiectivele consacrate în tratat și sprijină condiții de concurență echitabile în lumina Pactului verde și a pilonului european al drepturilor sociale și sprijină autonomia strategică a Uniunii în sectoare-cheie, cum ar fi politicile industriale, de apărare, digitale și comerciale; cere o mai bună implicare a Parlamentului în revizuirea orientărilor privind fuziunile și controlul ajutoarelor de stat;

21. subliniază că o concurență loială între întreprinderi poate aduce beneficii, inclusiv consumatorilor; subliniază efectele pozitive pe care IMM-urile le au asupra economiei și societății, precum și necesitatea de a asigura condiții de concurență echitabile pentru acestea; subliniază că politica Uniunii în domeniul concurenței ar trebui să țină seama de nevoile specifice ale IMM-urilor; invită Comisia să delibereze cu privire la cea mai bună modalitate de realizare a acestor obiective;

22. consideră că Parlamentul ar trebui să se implice mai mult în activitățile grupurilor de lucru și ale grupurilor de experți la nivel internațional, cum ar fi Rețeaua Internațională a Concurenței, Organizația Mondială a Comerțului și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) în calitate de observator;

23. reafirmă că Uniunea trebuie să abordeze lipsa de influență politică asupra politicilor economice la nivel internațional cauzată, printre altele, de lipsa de coerență a reprezentării sale în organizațiile internaționale, care ar putea fi îmbunătățită prin introducerea unor măsuri care să asigure o reprezentare unificată a Uniunii și a monedei euro la nivel internațional în toate dimensiunile și politicile sale;

24. solicită, între timp, utilizarea deplină a tratatelor actuale.

INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	31.1.2023
Rezultatul votului final	+: 35 –: 13 0: 6
Membri titulari prezenți la votul final	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Frances Fitzgerald, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtsos, Aušra Maldeikienė, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Inese Vaidere, Marco Zanni
Membri supleanți prezenți la votul final	Nicola Beer, Damien Carême, Margarida Marques, Eva Maydell, Andżelika Anna Możdżanowska, Mikuláš Peksa, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Mick Wallace
Membri supleanți [articolul 209 alineatul (7)] prezenți la votul final	Andreas Glück, Camilla Laureti, Leopoldo López Gil

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

35	+
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Stefan Berger, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Leopoldo López Gil, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Giuseppe Ferrandino, Georgios Kyrtsos, Eva Maria Poptcheva
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Camilla Laureti, Margarida Marques, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
The Left	José Gusmão
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Mikuláš Peksa, Kira Marie Peter-Hansen

13	-
ECR	Michiel Hoogeveen, Andżelika Anna Możdżanowska, Dorien Rookmaker
ID	Gunnar Beck, France Jamet
NI	Enikő Győri, Lefteris Nikolaou-Alavanos
PPE	Frances Fitzgerald, Jessica Polfjärd
Renew	Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Erik Poulsen
The Left	Mick Wallace

6	0
ID	Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Isabel Benjumea Benjumea
Renew	Nicola Beer, Andreas Glück
S&D	Alfred Sant

Legenda simbolurilor utilizate:
+ : pentru
- : împotrivă
0 : abțineri